

İLKOKUL ÜÇÜNCÜ SINIF HAYAT BİLGİSİ DERS KİTABINDA ÖNE ÇIKAN YAŞAM BECERİLERİNİN İNCELENMESİ

Tuğçe ERDAĞI
Milli Eğitim Bakanlığı
tugceerdagi06@gmail.com
ORCID: 0000-0001-7944-105X

Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi: 16.02.2023

Revize Tarihi: 08.05.2023

Kabul Tarihi: 24.06.2023

Atf Bilgisi: Erdağı, T. (2023). İlkokul üçüncü sınıf Hayat Bilgisi ders kitabında öne çıkan yaşam becerilerinin incelenmesi. *Sınıf Öğretmenliği Araştırmaları Dergisi (SÖAD)*, 3(1), 46-61.

ÖZ

Araştırmanın temel amacı, ilkokul üçüncü sınıf Hayat Bilgisi ders kitabındaki metin türlerinin ve bu metinlerde öne çıkan temel yaşam becerilerinin ünitelere dağılımının incelenmesidir. Araştırmada betimleyici durum çalışması yapılmıştır. Araştırma kaynağı 2022-2023 yıllarında sınıf içi öğretimde kullanılan Milli Eğitim Bakanlığı onaylı üçüncü sınıf Hayat Bilgisi ders kitabıdır. Araştırma sonunda incelenen ders kitabında yer verilen metinlerin çoğunun hikâye edici metin türünde olduğu saptanmıştır. Kitapta bulunan metinlere göre öne çıkan becerilerin ise milli ve kültürel değerleri tanıma, kendini koruma, mekân algılama ve kurallara uyma olduğu görülmüştür. Ünitelere göre öne çıkan beceriler ise sırasıyla “okulumuzda hayat” ve “evimizde hayat” ünitesinde milli ve kültürel değerleri tanıma, “sağlıklı hayat” ünitesinde sağlığı koruma, “güvenli hayat” ünitesinde kendini koruma, “ülkemizde hayat” ünitesinde milli ve kültürel değerleri koruma, “doğada hayat” ünitesinde ise gözlem ve doğayı koruma şeklinde yer almıştır. Kazanım odaklı metinlerde genellikle hikâye edici metinler tercih edilirken, belirli gün ve haftalar genellikle bilgilendirici metin ve şiir olarak ele alınmıştır. Hikâye edici metinlere daha çok yer verilmesinin nedeninin bu türün özellikle ilkokul döneminde ana fikre ulaşmak için uygun olması ile bağlantılı olduğu düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Hayat Bilgisi ders kitabı, beceri, beceri öğretimi.

EXAMINATION OF LIFE SKILLS HIGHLIGHTED IN PRIMARY SCHOOL 3RD GRADE LIFE SCIENCE TEXTBOOK

ABSTRACT

The main purpose of the investigation is to examine the types of texts in the primary school 3rd grade life studies textbook and the distribution of the basic life skills prominent in these texts into sections. A descriptive case study was conducted in the research. The source for the investigation is the 3rd grade life studies textbook used in classroom teaching in the years 2022-2023 approved by Ministry of National Education. At the end of the investigation, it was determined that most of the texts included in the examined textbook were in the form of narrative text. According to the texts in the book, it has been seen that the skills that stand out are recognizing national and cultural values, self-preservation, perceiving the place and obeying the rules. The skills that stand out corresponding to the sections are respectively; recognizing national and cultural values within life in our school and life in our home section, protecting one's health within the healthy life section, self protection within the safe life section, and protecting national and cultural values in the life in our country section, in the section of life in nature, protecting and observing nature. While narrative texts are generally preferred in outcome-oriented texts, certain days and weeks are generally treated as informative texts and poems. It is thought that the reason why more narrative texts are included is related to the fact that this genre is suitable for reaching the main idea, especially in primary school.

Keywords: Life Science course book, skill, teaching skill.

Giriş

Bilgi tarih boyunca insanların ilerlemesi ve gelişmesi için kültürden kültüre, nesilden nesile aktarılan bir öge olmuştur. Birey var olduğu süre boyunca edindiği tecrübeleri kendi faydasına kullanmış, yakınında bulunan sosyal çevresi ile paylaşmıştır. Var olduğu andan beri insanlar elde ettikleri yaşam deneyimlerini, duygu ve düşüncelerini sonraki nesillere aktarmak için çaba göstermiştir (Dündar, 2009). Aktarılan bilgilerin yanında yeni bilgilerin de üretilmesi sürekli olarak bir değişim yaşanmasına katkı sağlamıştır. Teknolojinin ve bilimin hızla değişmesiyle birlikte bireylerin ve toplumların ihtiyaçları da değişmiştir. Toplumlar artık bilgiyi üreten, aktif olarak kullanabilen, iletişim becerilerine sahip, toplum kültürüne katkıda bulunabilen bireylere ihtiyaç duymaktadır (Akbaba ve Aksoy, 2019). Bu durum insanları salt bilgiye ulaşmaktan çok kendi öğrenme yöntemlerini kavramaya, yaratıcı düşünmeye, yenilik arayışı içinde olmaya, araştırmaya ve sosyal açıdan sürekli

olarak geliştirmeye yöneltmiştir. Gelişimin bu denli yoğun ve hızlı olduğu dönemde, toplumların karşılaştıkları problemi çözme ve herhangi bir durumda karar verme aşamalarında bilgiyi kullanabilen bireylere ihtiyacı artmıştır (Polat ve Odabaş, 2008). Kendi ihtiyaçları doğrultusunda bireyler yetiştirmek isteyen toplumlar; iletişim becerileri güçlü, sosyal becerilerini iyi kullanan, araştıran ve sorgulayan, öz yönetim ve düşünme becerileri gelişmiş bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir. Tüm bunlar beceri kavramının hemen her alanda öne çıkmasına ve zamanla öğretim programlarında yer almasına zemin hazırlamıştır.

Güncel Türkçe Sözlüğe (2022) göre beceri kavramı:

- "Elinden iş gelme durumu, ustalık, maharet."
- "Kişinin yatkınlık ve öğrenime bağlı olarak bir işi başarma ve bir işlemi amaca uygun olarak sonuçlandırma yeteneği."
- "Vücudun, yapılması güç alıştırmalara yatkın olması durumu." olarak tanımlanmaktadır.

Yukarıdaki tanımlardan faydalanılarak beceri, ilgi duyulan veya yatkınlık gösterilen bir işi en uygun yöntemle sürdürme ve ustalıkla sonuçlandırma durumu olarak tanımlanabilir. Beceri kavramının sosyal ve toplumsal yaşantıya aktarımı ise yaşam becerileri olarak ele alınabilir. Bolat'a (2021) göre yaşam becerisi; sosyal yaşamı kolaylaştıran, sosyal ve toplumsal hayat içerisinde karşılaşılan problemleri rahatlıkla çözmeyi sağlayan, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlardaki çok yönlü gelişime destek veren, zihinsel ve sosyal alanda hayat konforu oluşturmaya katkı sağlayan, bireyin hayatını devam ettirebilmesi için ihtiyaç duyduğu yeterlilikler biçiminde tanımlanabilir. Bireylerin destek almadan hayatlarını devam ettirebilmeleri için yaşantıları boyunca belli yaşam becerilerini edinmeleri gerekmektedir. Bu edinimler küçük yaşlardan itibaren kazanılmaya başlayarak yetişkinlik dönemi için bir hazırlık oluşturur. Yaşam becerilerinin gelişmiş olması toplumsallaşmayı ve sosyalleşmeyi desteklerken gelişmemiş olması bireyin topluluklara aidiyet duymasını engelleyebilmektedir. Yaşam becerileri ile ilgili önemli bir sınıflama WHO (World Health Organization) tarafından 1997 yılında yapılmıştır (Bolat, 2021).

Karar Verme ve Problem Çözme	Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme	İletişim ve Kişilerarası İletişim	Öz Farkındalık ve Empati Kurma	Stresle ve Duyularla Başa Çıkma
------------------------------------	-------------------------------------	--	--------------------------------------	--

Şekil 1. Yaşam Becerileri Sınıflandırması (WHO Yaşam Becerisi Temel Alanları, 1997)

Beceri, kavram ve sorgulama temelli öğretimi destekleyen IB (Uluslararası Bakalorya Örgütü), beceri gelişimini öğrencilerin okul içinde ve dışında etkili öğrenmelerini ve başarılı olmalarını desteklemekte önemli görmektedir. IB, iletişim becerilerini ve öz yönetim becerilerini WHO ile benzer olarak gruplarken, WHO yaşam becerisi temel alanlarından farklı olarak karar verme, problem çözme, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini düşünme becerileri başlığı altında toplamıştır. Tüm bunlarla birlikte birbiriyle bağlantılı beş öğrenme yaklaşımı ortaya koymuştur. Bu yaklaşımlar ana ve alt becerilere göre sınıflandırılırsa (İlk Yıllar Programı Öğrenme ve Öğretim, 2018):

Araştırma Becerileri

Bilgi Okur- Yazarlığı Becerileri

Planlama, verileri toplama, kaydetme, analiz-sentez ve değerlendirme yapma.

Medya Okur-Yazarlığı Becerileri

Edinilen bilgileri işe yarar şekilde kullanma, medyayla etkileşim içinde olma.

Medyanın/Bilginin Etik Kullanımı

Sosyal ve etik yönler dikkate alınarak iletişim ve teknolojinin kullanılması.

İletişim Becerileri

Bilgi Alışverişi Becerileri

Dinleme, konuşma, yorumlama.

Okur-Yazarlık Becerileri

Dil kullanımı, bilgi toplama ve iletme, okuma-yazma.

Bilişim Becerileri

Bilgiyi araştırma, toplama, iletme için teknoloji kullanımı.

Sosyal Beceriler

Kişiler Arası Pozitif İlişkiler ve İşbirliği Geliştirme

Akran desteği, olumsuzlukların giderilmesi, öz-denetim mekanizmasının kullanımı.

Sosyo-Duygusal Zekânın Geliştirilmesi

Zekâyı sosyal ve duygusal olarak geliştirme.

Öz Yönetim Becerileri

Organizasyon Becerileri

Zamanı ve sorumluluk alanlarını etkili şekilde yönetme.

Zihin Durumları

Motivasyon yönetimi, farkındalık, duygu kontrolü, direnç gösterme.

Düşünme Becerileri

Eleştirel Düşünme Becerileri

Bilinenlerin çözümlenmesi.

Yaratıcı Düşünme Becerileri

Özgün fikir ve bakış açılarının değerlendirilmesi.

Transfer Becerileri

Becerilerin ve bilginin çoklu bağlamlarda kullanılması.

Dönüşümlü Düşünme Becerileri

Öğrenme sürecinin sürekli ve yeniden değerlendirilmesi olarak ele alınabilir.

Toplumun değişen ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenen Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programında (2018) bilgiyi üreten, yaşantısına aktarabilen, öz güven ve öz disipline sahip, eleştirel düşünen, topluma katkıda bulunabilen bireyler yetiştirilmesini hedeflenmektedir. Bu doğrultuda değerler, beceriler ve yetkinlikler temelinde bir program oluşturulmuştur. Dünya Sağlık Örgütü'nün belirlediği temel yaşam becerilerinin büyük bir kısmını, IB'nin belirlediği öğrenme yaklaşımlarının ise tamamını kapsayan 23 temel yaşam becerisi Hayat Bilgisi öğrenim programına dâhil edilmiştir. Programda yer alan bu beceriler (Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı, 2008):

- Araştırma,
- Bilgi ve İletişim Teknolojilerini Kullanma,
- Değişim ve Sürekliliği Algılama,
- Dengeli Beslenme,
- Doğayı Koruma,
- Girişimcilik,
- Gözlem,
- İletişim,
- İş Birliği,
- Karar Verme,
- Kariyer Bilinci Geliştirme,
- Kaynakların Kullanımı,
- Kendini Koruma,
- Kendini Tanıma,
- Kişisel Bakım,
- Kurallara Uyma,
- Mekânı Algılama,
- Milli ve Kültürel Değerleri Tanıma,
- Öz Yönetim,
- Sağlığını Koruma,
- Sorun Çözme,
- Sosyal Katılım ve
- Zaman Yönetimidir.

Programda yer alan bu becerilerin öğrencilere kazandırılmasındaki temel amaç, bu becerilerle bütünleşmiş, bilgi ve becerileri günlük yaşantısına aktarabilen bireyler yetiştirmektir. Bu hedef doğrultusunda oluşturulan öğretim program hedeflerinin öğrencilere doğrudan aktarıldığı araçlardan birisi de kitaptır. Kitap; bilgi veren, ışık saçan yapıtlar olmakla birlikte kültürel mirasın aktarıcılarıdır. Bilgiyi bireyler aracılığıyla yarınlara taşır. Ders kitaplarının öğrencilerin çağa ayak uydurmasını kolaylaştıracak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Bunun nedenlerinden birisi ders kitaplarının öğrencilerin kolay bir şekilde ulaşabileceği kaynaklar arasında olmasıdır. Ayrıca ders kitapları eğitimde yaygın olarak kullanılan materyallerden olduğu ve planlanan öğretim programının sistemli bir yansıması olduğu için hazırlanması uzmanlık ve titizlik gerektiren bir durumdur (Dündar, 2009). Öğrencilerin kaliteli bir öğrenim hayatı için ders kitaplarının donanımlı olması gerekmektedir. Bir ders kitabı farklı yöntemler sunmalı, öğrencinin öğrenme motivasyonunu yükseltmeli, güncel gelişmeleri aktarmalı, eleştirel düşünmeye sevk etmeli ve öğrencilerin yaşama hazırlanmasına yardımcı olmalıdır (Demirel ve Kiroğlu, 2020). Ders kitapları aracılığıyla yaşam becerileri edindirme hedefleri bu noktada büyük önem kazanmaktadır.

Bu araştırmada 2022-2023 yıllarında okullarda kullanılan Üçüncü Sınıf Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Bilgisi ders kitabındaki metin türleri, öne çıkan temel yaşam becerileri ve bu becerilerin ünitelere dağılımı incelenmiştir. Bu amaçla şu sorulara cevap aranmıştır:

1. İlkokul üçüncü sınıf Hayat Bilgisi ders kitaplarında yer alan metin türleri nasıl değişiklik göstermektedir?
2. İlkokul üçüncü sınıf Hayat Bilgisi ders kitaplarında hangi temel yaşam becerileri yer almaktadır?
3. İlkokul üçüncü sınıf Hayat Bilgisi ders kitaplarında yer alan metinlerde temel yaşam becerileri nasıl yer almaktadır?

Yöntem

Araştırma Modeli

İlkokul üçüncü sınıf Hayat Bilgisi ders kitabında öne çıkan becerilerin incelendiği bu çalışma betimsel bir durum çalışmasıdır. Durum çalışmaları bir veya birden fazla olayın, programın, grubun, sistemin derinlemesine incelendiği yöntemdir. Durum çalışmalarında bir varlık, mekâna ve zamana bağlı olarak tanımlanabilmekte ve özelleştirilebilmektedir. Gall ve Borg (1996) durum çalışmalarının bir olayı meydana getiren bileşenleri ayrıntılarıyla tanımlamak, olaya ilişkin açıklamaları genişletmek ve olayı değerlendirmek amacıyla yapıldığını belirtmiştir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, ve Demirel, 2021). Araştırmada Hayat Bilgisi ders kitabında yer alan beceriler tespit edilerek betimsel bir çalışma yapılmıştır. Betimleme araştırmalar mevcut olayların daha öncekilerle ilişkilerini de önemseyerek durumlar arasındaki etkileşimin dikkate alındığı çalışmalardır (Kaptan, 1995). Betimsel araştırmalarda verilen ya da var olan durum ayrıntılı şekilde tanımlanmaktadır. Yapılan betimleyici durum çalışmasında ilkökul üçüncü sınıf Hayat Bilgisi öğrenim programında (Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı, 2008) yer alan beceriler incelenmiş ve ders kitabında yer alan metinlerdeki öne çıkan beceriler tespit edilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmada 2022-2023 eğitim öğretim yılında uygulamada olan Hayat Bilgisi dersi öğretim programı kapsamında hazırlanan üçüncü sınıf Hayat Bilgisi ders kitabı doküman olarak kullanılmıştır. Çalışmada kullanılan üçüncü sınıf MEB Hayat Bilgisi kitabı 2018 yılında ders kitabı olarak kabul edilmiştir ve 5 yıldır eğitim öğretim sürecinde kullanılmaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu çalışmada doküman analizi yöntemiyle ilkökul üçüncü sınıf Hayat Bilgisi ders kitabında yer alan konular incelenerek, konularda yer alan metin türleri belirlenmiştir. Metin türlerinde ve ünitelerde en çok yer verilen beceriler saptanarak her metinde öne çıkan iki beceri analiz edilmiştir. Analiz sürecinde öğretim programında yer alan 23 temel yaşam becerisi esas alınmıştır. Bu inceleme sırasında çalışmanın problem cümlelerine yanıt aranmıştır. Toplanan verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemde amaç, toplanan veriler üzerinden düzenlemeler yapılarak tekrar okuyucuyla paylaşılmasıdır (Şimşek ve Yıldırım, 2016). Betimsel araştırmalarda ele alınan durum tam ve dikkatli şekilde tanımlanmaktadır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, ve Demirel, 2021). Analiz sonuçlarının güvenilirliğini artırmak amacıyla bir uzman ve bir araştırmacının da görüşleri alınarak ortak fikre ulaşılmıştır.

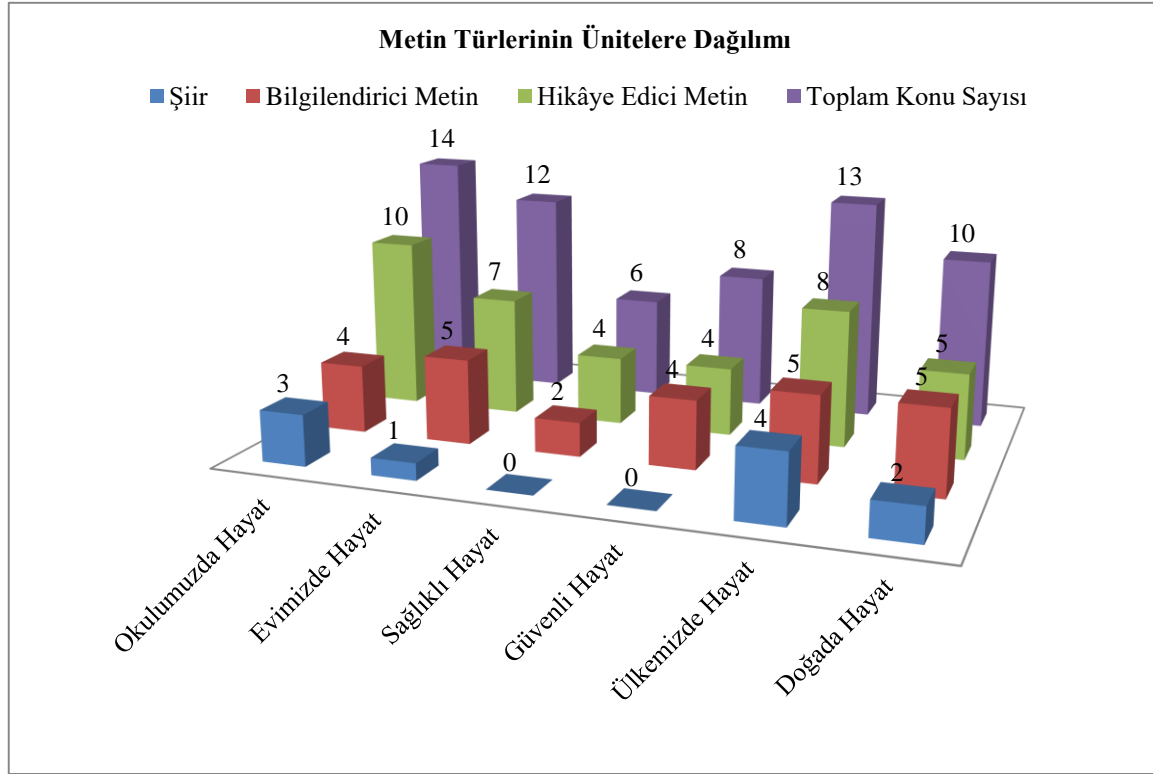
Araştırma Etiği

Araştırma herkesin erişimine açık olan üçüncü sınıf Hayat Bilgisi kitabındaki metinlerin incelenmesiyle yapıldığından etik kurul izni gerektirmemektedir. Çalışma bilimsel araştırma etik ve ilkeleri çerçevesinde yapılmıştır.

Bulgular

Çalışmada bulgular araştırmanın alt problemlerinin sırası dikkate alınarak aktarılmıştır. Sırasıyla Hayat Bilgisi ders kitabında yer alan metinlerin türlerine göre incelenmesi, ünitelerde yer verilen yaşam becerilerinin incelenmesi ve bu becerilerin metinlere göre dağılımının incelenmesi sonucu elde edilen bulgular paylaşılmıştır. Amaca ilişkin bulgular bu bölümde tablolaştırılmıştır.

İlkokul 3. Sınıf Hayat Bilgisi Ders Kitabında Yer Alan Metin Türlerinin İncelenmesi

Grafik 1. İlkokul 3.Sınıf Hayat Bilgisi Ders Kitabında Yer Alan Metinlerin Türlerinin Ünitelere Göre Dağılımı

2022-2023 yıllarında okullarda kullanılan Üçüncü Sınıf Hayat Bilgisi ders kitabında 63 konu bulunmaktadır. Bu konuların içeriğinde 73 metne yer verilmiştir. Bunlardan 38'i hikâye edici metin, 25'i bilgilendirici metindir. Konu başlıkları dâhilinde, hikâye edici ve bilgilendirici metinlerle birlikte 10 tane de şiire yer verilmiştir. “Okulumuzda Hayat” ünitesinde 14 konu başlığı altında 10 hikâye edici metin, 4 bilgilendirici metin ve 3 şiir bulunmaktadır. “Evimizde Hayat” ünitesinde 12 konu başlığı altında 7 hikâye edici metin, 5 bilgilendirici metin ve 1 şiir bulunmaktadır. “Sağlıklı Hayat” ünitesinde bulunan 6 konunun 4’ü hikâye edici metin türünde ve 2’si bilgilendirici metin türündedir. “Güvenli Hayat” ünitesindeki 8 konunun 4 tanesi hikâye edici metin, 4 tanesi de bilgilendirici metindir. “Ülkemizde Hayat” ünitesindeki 13 konunun içinde 8 hikâye edici metin, 5 bilgilendirici metin, 4 tane de şiir bulunmaktadır. “Doğada Hayat” ünitesinde bulunan 10 konu içerisinde ise 5 hikâye edici metin, 5 bilgilendirici metin, 2 şiir yer almaktadır. Bu durum kitapta yer alan tüm metinler içinde ağırlıklı olarak hikâye edici metinlerin kullanıldığını sonrasında bilgi verici metinlere yer verildiğini ve en az şiirlerin kullanıldığını göstermektedir.

İlkokul 3. Sınıf Hayat Bilgisi Ders Kitaplarında Temel Yaşam Becerilerinin İncelenmesi

Tablo 1

İlkokul Üçüncü Sınıf Hayat Bilgisi Ders Kitabında Öne Çıkan Temel Yaşam Becerilerinin Ünitelere Göre Dağılımı

Ünite	Konu	Öne Çıkan İlk Beceri	Öne Çıkan İkinci Beceri
1. Ünite Okulumuzda Hayat	Kendimi Tanıyorum	kendini tanıma	öz yönetim
	Davranışlarımız Hepimizi Etkiler	kurallara uyma	öz yönetim
	Arkadaşlarımdan Etkilenirim	kendini koruma	iletişim
	Arkadaşım Ol	iletişim	öz yönetim
	Kroki Çiziyorum	mekânı algılama	gözlem
	Okuldaki Sosyal Etkinliklerimiz	sosyal katılım	kendini tanıma
	Hep Birlikte El Ele	iş birliği	sosyal katılım
	İstek ve İhtiyaçlarımızı Söylerken	sorun çözme	iletişim
	Özenle Kullanalım	kaynakların kullanımı	doğayı koruma
	Mesleğimi Seçiyorum	kariyer bilinci geliştirme	kendini tanıma
	İlköğretim Haftası	milli ve kültürel değerleri tanıma	sosyal katılım
	15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü	milli ve kültürel değerleri tanıma	sosyal katılım
	Kızılay Haftası	iş birliği	sosyal katılım
	Cumhuriyet Bayramı	milli ve kültürel değerleri tanıma	değişim ve sürekliliği algılama
2. Ünite Evimizde Hayat	Bir Zamanlar Çocuktular	milli ve kültürel değerleri tanıma	değişim ve sürekliliği algılama
	Komşu Olalım	kurallara uyma	iş birliği
	Evimiz Nerede?	mekânı algılama	gözlem
	Evde Herkesin Bir İş Var	iş birliği	zaman yönetimi
	Tekno Ailesini Tanıyorum	bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma	kaynakların kullanımı
	Evimizde Tasarruf	kaynakların kullanımı	doğayı koruma
	Planlı Olalım	zaman yönetimi	öz yönetim
	Harcama Yaparken	öz yönetim	karar verme
	Atatürk Haftası	milli ve kültürel değerleri tanıma	değişim ve sürekliliği algılama
	Öğretmenler Günü	milli ve kültürel değerleri tanıma	değişim ve sürekliliği algılama
	İnsan Hakları ve Demokrasi Haftası	milli ve kültürel değerleri tanıma	sosyal katılım
	Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası	kaynakların kullanımı	milli ve kültürel değerleri tanıma
	Kişisel Bakımımızı Yaparken	kişisel bakım	kaynakların kullanımı
	3. Ünite Sağlıklı Hayat	Satın Alırken	gözlem
Neyi Ne Zaman Yemeliyim?		sağlığını koruma	dengeli beslenme
Sağlıklı Besleniyorum		dengeli beslenme	sağlığını koruma
Temizlik Her Yerde		doğayı koruma	kurallara uyma
Enerji Tasarrufu Haftası		kaynakların kullanımı	doğayı koruma
4. Ünite Güvenli Hayat		Trafik İşaret ve Levhalarını Tanıyalım	gözlem
	Trafik Kurallarına Uyalım	kurallara uyma	kendini koruma
	Dikkatli Olalım	kendini koruma	sağlığını koruma
	Dikkat Acil Durum	kendini koruma	kurallara uyma
	Güvenliğim İçin Hayır Demeliyim	kendini koruma	öz yönetim
	Güvende Olmak İstiyorum	kendini koruma	sorun çözme
Güvenli Oyun	kendini koruma	kurallara uyma	

5. Ünite	Yeşilay Haftası	kendini koruma	sosyal katılım	
	Yönetim Birimlerini Tanıyorum	gözlem	araştırma	
	Cumhuriyet ile Birlikte	milli ve kültürel değerleri tanıma	değişim ve sürekliliği algılama	
	Gezdik Gördük	milli ve kültürel değerleri tanıma	gözlem	
	Ülkem İçin Çok Çalışmalıyım	öz yönetim	iş birliği	
	Ortak Kullanıyoruz	kurallara uyma	iletişim	
	Birlikte Güçlüyüz	milli ve kültürel değerleri tanıma	değişim ve sürekliliği algılama	
	Yeni Ülke Yeni Arkadaş	milli ve kültürel değerleri tanıma	iletişim	
	Büyük Lider Atatürk	milli ve kültürel değerleri tanıma	iletişim	
	Ülkemizde Hayat	Ülkemize Hizmet Edenler	milli ve kültürel değerleri tanıma	değişim ve sürekliliği algılama
		Orman Haftası	doğayı koruma	kaynakların kullanımı
		Kütüphaneler Haftası	mekânı algılama	bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma
		Dünya Tiyatrolar Günü	mekânı algılama	iletişim
		23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı	milli ve kültürel değerleri tanıma	değişim ve sürekliliği algılama
Bitki ve Hayvanların Hayatımızdaki Önemi		gözlem	doğayı koruma	
Meyve ve Sebzeler Nasıl Yetiştir?		gözlem	araştırma	
6. Ünite	Değada Hayat	Yönümü Buluyorum	mekânı algılama	bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma
		Doğa ve İnsan	gözlem	doğayı koruma
		Doğayı Koruyalım	doğayı koruma	sosyal katılım
		Dönüşüyorum	doğayı koruma	öz yönetim
		Anneler Günü	iletişim	-
		Müzeler Haftası	milli ve kültürel değerleri tanıma	değişim ve sürekliliği algılama
		19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı	milli ve kültürel değerleri tanıma	değişim ve sürekliliği algılama
		Çevre Koruma Haftası	doğayı koruma	öz yönetim

Okulumuzda Hayat ünitesinde bulunan 14 metinde öne çıkan ilk beceriler içinde milli ve kültürel değerleri tanıma (3), iş birliği (2), kendini tanıma, kurallara uyma, kendini koruma, iletişim, mekânı algılama, sosyal katılım, sorun çözme, kaynakların kullanımı ve kariyer bilinci geliştirme birer kez yer almaktadır. Okulumuzda Hayat ünitesinde öne çıkan ikinci beceriler içinde sosyal katılım (4), öz yönetim (3), iletişim (2), kendini tanıma (2), gözlem, değişim ve sürekliliği algılama ve doğayı koruma birer kez yer almaktadır.

Evimizde Hayat ünitesinde bulunan 12 metinde öne çıkan ilk beceriler içinde milli ve kültürel değerleri tanıma (4), kaynakların kullanımı (2), kurallara uyma, mekânı algılama, iş birliği, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma, zaman yönetimi ve öz yönetim birer kez yer almaktadır. Evimizde Hayat ünitesinde öne çıkan ikinci beceriler içinde değişim ve sürekliliği algılama (3), iş birliği, gözlem, zaman yönetimi, kaynakların kullanımı, doğayı koruma, öz yönetim, karar verme, sosyal katılım, milli ve kültürel değerleri koruma birer kez yer almaktadır.

Sağlıklı Hayat ünitesinde bulunan 6 metinde öne çıkan ilk beceriler içinde kişisel bakım, gözlem, sağlığını koruma, dengeli beslenme, doğayı koruma, kaynakların kullanımı birer kez yer almaktadır. Sağlıklı Hayat ünitesinde öne çıkan ikinci beceriler içinde sağlığını koruma (2), kaynakların kullanımı, dengeli beslenme, kurallara uyma ve doğayı koruma birer kez yer almaktadır.

Güvenli Hayat ünitesinde bulunan 8 metinde öne çıkan ilk beceriler içinde kendini koruma (6), gözlem ve kurallara uyma birer kez yer almaktadır. Güvenli Hayat ünitesinde öne çıkan ikinci beceriler içinde kendini koruma (2), kurallara uyma (2), sağlığını koruma, öz yönetim, sorun çözme ve sosyal katılım birer kez yer almaktadır.

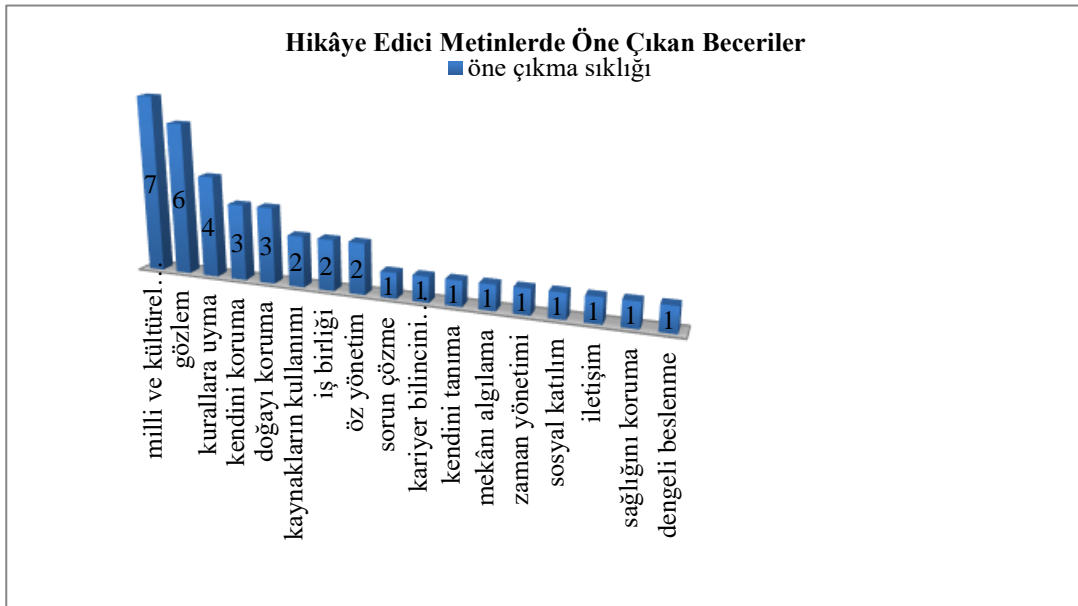
Ülkemizde Hayat ünitesinde bulunan 13 metinde öne çıkan ilk beceriler içinde milli ve kültürel değerleri tanıma (7), mekânı algılama (2), gözlem, öz yönetim, kurallara uyma ve doğayı koruma birer kez yer almaktadır. Ülkemizde Hayat ünitesinde öne çıkan ikinci beceriler içinde değişim ve sürekliliği algılama (4), iletişim (4), araştırma, gözlem, iş birliği, kaynakların kullanımı, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı birer kez yer almaktadır.

Doğada Hayat ünitesinde bulunan 10 metinde öne çıkan ilk beceriler içinde gözlem (3), doğayı koruma (3), milli ve kültürel değerleri tanıma (2), mekânı algılama ve iletişim birer kez yer almaktadır. Doğada Hayat ünitesinde bulunan 10 metinde öne çıkan ikinci beceriler içinde doğayı koruma (2), değişim ve sürekliliği algılama (2), öz yönetim (2), sosyal katılım, araştırma, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma birer kez yer almaktadır.

Kitapta yer alan tüm metinlerde öne çıkan ilk beceriler içinde milli ve kültürel değerleri tanıma (16), kendini koruma (7), gözlem (6), doğayı koruma (5), mekânı algılama (5), kurallara uyma (4), kaynakların kullanımı (4), iş birliği (3), öz yönetim (2), iletişim (2), kendini tanıma, sosyal katılım, sorun çözme, kariyer bilinci geliştirme, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma, zaman yönetimi, kişisel bakım, sağlığını koruma ve dengeli beslenme birer kez yer almaktadır. Kitapta yer alan tüm metinlerde öne çıkan ikinci beceriler içinde değişim ve sürekliliği algılama (10), sosyal katılım (7), öz yönetim (7), iletişim (6), doğayı koruma (6), gözlem (3), kaynakların kullanımı (3), sağlığını koruma (3), kurallara uyma (3), kendini tanıma (2), iş birliği (2), kendini koruma (2), araştırma (2), bilgi ve iletişim teknolojileri (2), zaman yönetimi, karar verme, milli ve kültürel değerleri tanıma, sorun çözme birer kez yer almaktadır.

İlkokul Üçüncü Sınıf Hayat Bilgisi Ders Kitaplarında Yer Alan Metinlerde Temel Yaşam Becerilerinin İncelenmesi

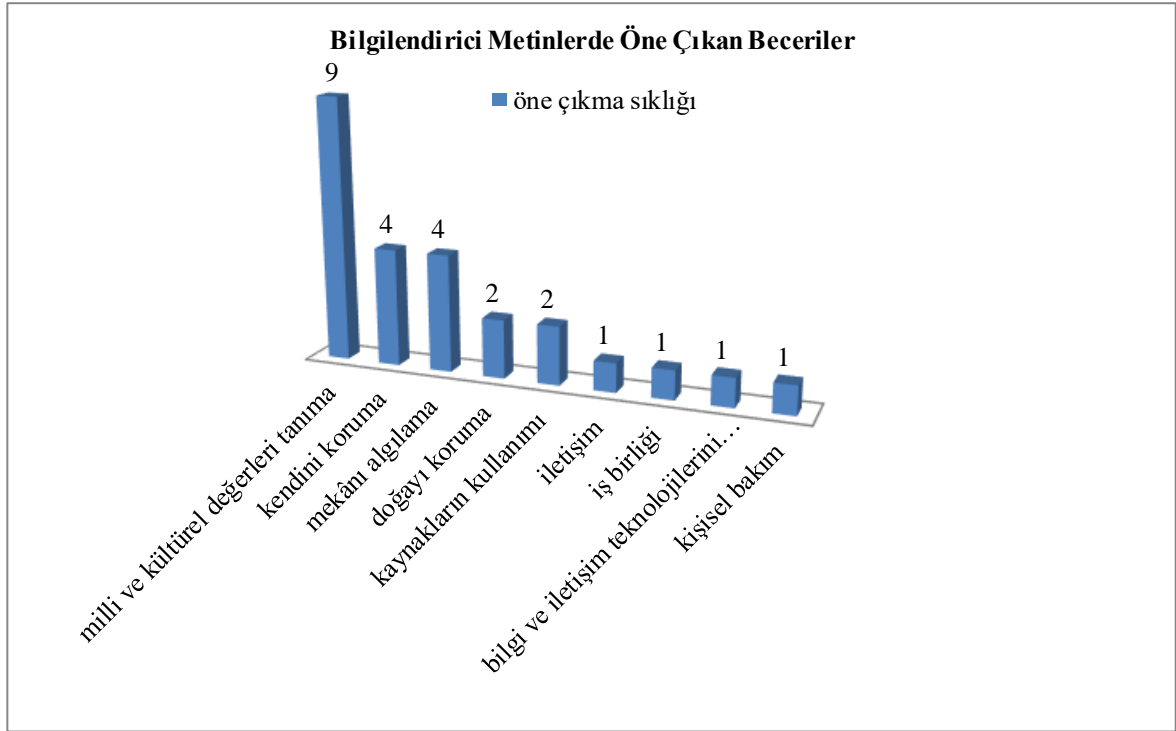
2022- 2023 yıllarında ilkokul Üçüncü Sınıflarda kullanılan Hayat Bilgisi kitabındaki metin türleri incelendiğinde 38 hikâye edici metin, 25 bilgilendirici metin ve 10 şiir bulunmaktadır. Hikâye edici metinlerde öne çıkan yaşam becerilerinin hikâye edici metinlerde yer alma durumu Grafik 2'deki gibidir.

Grafik 2. İlkokul Üçüncü Sınıf Ders Kitabında Bulunan Hikâye Edici Metinlerde Öne Çıkan Beceriler

Hikâye edici metinlerde öne çıkan beceriler sıralandığında milli ve kültürel değerleri tanıma (7), gözlem (6), kurallara uyma (4), kendini koruma (3), doğayı koruma (3), iş birliği (2), öz yönetim (2), diğer beceriler ise birer tane yer almaktadır. Hikâye edici metinlerde en çok milli ve kültürel değerleri tanıma becerisine yer verilirken en az sorun çözme, kariyer bilinci geliştirme, kendini tanıma, mekânı algılama, zaman yönetimi, sosyal katılım, iletişim, sağlığını koruma ve dengeli beslenme becerilerine yer verilmiştir.

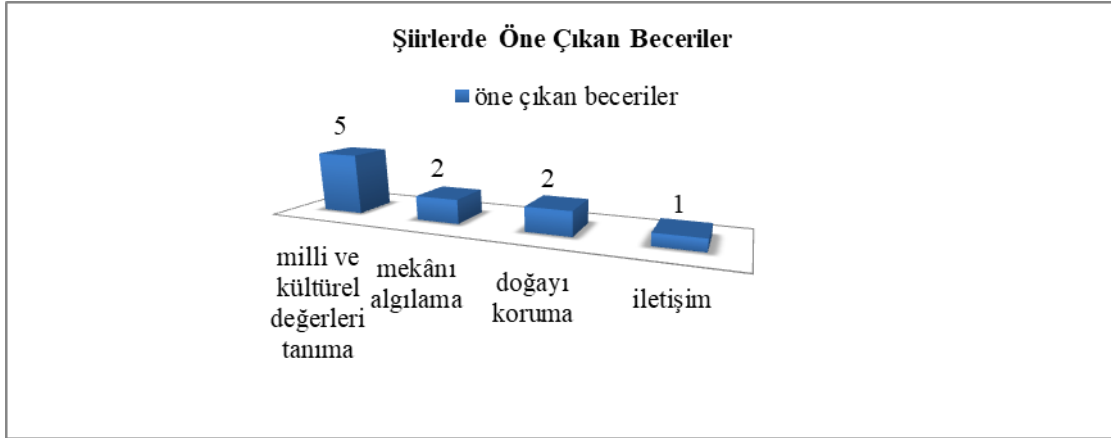
Bilgilendirici metinlerde öne çıkan yaşam becerilerinin hikâye edici metinlerde yer alma durumu Grafik 3’de sunulmuştur.

Grafik 3. İlkokul Üçüncü Sınıf Ders Kitabında Bulunan Bilgilendirici Metinlerde Öne Çıkan Beceriler

Bilgilendirici metinlerde öne çıkan beceriler sıralandığında milli ve kültürel değerleri tanıma (9), kendini koruma (4), mekânı algılama (4), doğayı koruma (2), kaynakların kullanımı (2), diğer beceriler ise birer tane yer almaktadır. Bilgilendirici metinlerde en çok milli ve kültürel değerleri tanıma becerisine yer verilirken en az iletişim, iş birliği, kişisel bakım, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma becerilerine yer verilmiştir.

Şiirlerde öne çıkan yaşam becerilerinin hikâye edici metinlerde yer alma durumu Grafik 4’te yer almaktadır.

Grafik 4. İlkokul Üçüncü Sınıf Ders Kitabında Bulunan Şiirlerde Öne Çıkan Beceriler

Şiirlerde öne çıkan beceriler sıralandığında milli ve kültürel değerleri tanımaya (5), mekânı algılamaya (2), doğayı korumaya (2), kendini korumaya (1) kez yer verilmiştir. Şiirlerde en çok milli ve kültürel değerleri tanıma becerisine yer verilirken en az iletişim becerisine yer verilmiştir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu bölümde 3. Sınıf Hayat Bilgisi ders kitabında öne çıkan becerilerin incelenmesi sonucu elde edilen bulgulardan yola çıkılarak ulaşılan araştırma sonuçlarına yer verilmiştir. Araştırmada üç problem durumu ele alınmıştır. Bunlardan ilki İlkokul 3. Sınıf Hayat Bilgisi ders kitaplarında yer alan metin türlerinin incelenmesidir. Araştırmaya konu olan ders kitabında 63 konu ve bu konular içerisinde 73 metin yer almaktadır. Bu metinlerin 38'i hikâye edici metin, 25'i bilgilendirici metin ve 10 tensi şiir türündedir. Kazanım odaklı metinlerde genellikle hikâye edici metinler tercih edilirken belirli gün ve haftalar genellikle bilgilendirici metin ve şiir olarak işlenmiştir. Hikâye edici metinlere daha çok yer verilmesinin nedeninin bu türün özellikle ilkökul döneminde ana fikre ulaşmak için uygun olması ile bağlantılı olduğu düşünülmektedir. Özkara ve Şahin'e (2013) göre öğrencileri ana fikre yönlendirmek için özellikle ilkökul düzeyinde hikâye edici metinler sıklıkla kullanılmaktadır. Bunlarla birlikte hikâye edici metinler hayal güçlerinin ürünleri olduğundan öğrencilerin dikkatlerini daha çok çektiği ve anlamalarını kolaylaştırdığı düşünülmektedir. Speaker, Taylor ve Kamen (2004), çocukların bilgi verici metinlere oranla hikâye edici metinlerle daha kolay bütünleştiğini ve hikâye edici metinlerden daha çok hoşlandığını belirtmektedir (Yazıcı, 2006). Hikâyeler kişilik gelişimi ve dil kullanımı için çocuklara destek olmaktadır. Hikâye kahramanları ile duygusal ilişki kuran çocuklar, bireylerin hareketlerini daha kolay yorumlayabilmektedir. Ayrıca hikâyeler sosyal değerlerin aktarılmasında da önemli görülmektedir (Akyol, 2021). Konu hakkında araştırma yapan Başaran ve Akyol'a (2009) göre hikâye edici metinler gerçek ya da gerçeğe uygun olduğundan bu metinleri okumak bireylerin yaşam deneyimlerini gözden geçirmeleri için fırsat vererek, bakış açılarını geliştirmektedir. Araştırmacılar sonuçlara göre öğrencilerin hikâye edici metin türlerine karşı geliştirdikleri tutumda bilgilendirici metinlere göre önemli bir fark olmadığı fakat öğrencilerin hikâye edici metinleri bilgilendirici metinlere göre daha iyi anladığını belirtmektedir. Tüm bunlarla birlikte hikâye edici metinlerin çocukların sosyal ve kültürel yönten gelişmesine katkı sağladığı ve okuma alışkanlığı kazandırmada en uygun metin türlerinden biri olduğu düşünülmektedir. Özellikle kısa ve basit hikâyeler gerçeklik duygusu uyandırdığı için okumayı sevmeyen öğrenciler için de kullanılmaktadır (Arıcı ve Ungan, 2011). Bilgilendirici metinler kitap ve metin yazarlarının kavramları ve fikirleri tanıtmaları için tercih edilmekle birlikte anlaşılması hikâye edici metinlere göre daha zor olabilmektedir. Kitapta metin türü olarak en az sayıda yer verilen şiir türünün ilkökul eğitimi alan çocukların yaş grubuna göre daha soyut kalmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Bu yaş grubundaki çocuklar genellikle şiirlerden hoşlanmakla beraber ileri yaşlarda bu duygularını ve ilgilerini kaybedebilmektedir. Bu yüzden şiirlerin gereğinden fazla ya da az kullanılmaması önemli görülmektedir. Şiirin öğretim programı gereğince ve öğretim yılı boyunca aralıklarla kullanılması önerilmektedir (Akyol, 2021). Şiir zengin bir okuma dağarcığı oluşturması, ana dil sevgisine katkı

sağlaması, sözlü ifade becerisini geliştirmesi ve ezber yeteneğini geliştirmesi açısından da çocuklara katkı sağlamaktadır (Arıcı ve Ungan, 2011). Tüm bunlar göz önüne alındığında şiir türündeki metinlerin her üniteye dâhil edilecek şekilde kullanılması ve kitaplarda kullanım sıklığının artırılması önerilmektedir.

Ele alınan ikinci problem durumu İlkokul 3. Sınıf Hayat Bilgisi ders kitaplarında öncelikli olarak yer verilen temel yaşam becerilerinin incelenmesidir. Ders kitabında öne çıkan ilk beceriler içinde milli ve kültürel değerleri tanıma (16), kendini koruma (7), gözlem (6), doğayı koruma (5), mekânı algılama (5), kurallara uyma (4), kaynakların kullanımı (4), iş birliği (3), öz yönetim (2), iletişim (2), kendini tanıma, sosyal katılım, sorun çözme, kariyer bilinci geliştirme, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma, zaman yönetimi, kişisel bakım, sağlığını koruma ve dengeli beslenme birer kez yer almaktadır. Kitapta öne çıkan ikinci becerilerde ise değişim ve sürekliliği algılama (10), sosyal katılım (7), öz yönetim (7), iletişim (6), doğayı koruma (6), gözlem (3), kaynakların kullanımı (3), sağlığını koruma (3), kurallara uyma (3), kendini tanıma (2), iş birliği (2), kendini koruma (2), araştırma (2), bilgi ve iletişim teknolojileri (2), zaman yönetimi, karar verme, milli ve kültürel değerleri tanıma, sorun çözme birer kez yer almaktadır. Yaşam becerileri içinde milli ve kültürel değerleri tanıma, kendini koruma ve gözlem becerisini geliştirmeye yönelik metinlere diğer becerileri içeren metinlerden daha fazla yer verilmiştir. Sabancı ve Şahin'e (2005) göre, Hayat Bilgisi derslerinde öğrencilerin yaşadıkları çevreye, kültüre hâkim olarak yetiştirilmesi, toplumla bütünleşmesi, fiziksel ve ruhsal anlamda sağlıklı olması, milli ve küresel değerlerle donanmış olması hedeflenmektedir (Narin, 2007). Sağlık ve güvenlik ise bireyler için olduğu kadar toplum için de önem arz etmektedir. Bu nedenle küçük yaşlardan itibaren kendini korumaya yönelik verilen eğitimler çocukların bu konuda iyi alışkanlıklar edinmesi sağlıklı ve güvenli bir toplum oluşturmak için oldukça önemlidir (Karabağ ve İnal, 2009). Bununla birlikte çevreyi izlemek, hâkim olmak, anlamlandırmak ve günlük yaşam bilgisi edinmek için gözlem becerisi son derece önemli görülmektedir (Erdoğan, 2019).

İncelenen üçüncü problem İlkokul Üçüncü Sınıf Hayat Bilgisi ders kitaplarında yer alan metin türlerine göre temel yaşam becerilerinin yer alma durumudur. Elde edilen bulgulara göre hikâye edici metinlerde öne çıkan beceriler sıralandığında milli ve kültürel değerleri tanıma (7), gözlem (6), kurallara uyma (4), kendini koruma (3), doğayı koruma (3), iş birliği (2), öz yönetim (2), diğer beceriler ise birer tane yer almaktadır. Bilgilendirici metinlerde öne çıkan beceriler sıralandığında milli ve kültürel değerleri tanıma (9), kendini koruma (4), mekânı algılama (4), doğayı koruma (2), kaynakların kullanımı (2), diğer beceriler ise birer tane yer almaktadır. Şiirlerde öne çıkan beceriler sıralandığında milli ve kültürel değerleri tanımaya (5), mekânı algılamaya (2), doğayı korumaya (2), kendini korumaya (1) kez yer verilmiştir. Tüm metin türlerinde milli ve kültürel değerleri tanıma öncelikli beceri olarak yer almakta olup kendini koruma, mekânı algılama ve kurallara uyma da çoğunlukla yer verilen beceriler arasındadır. Milli ve kültürel değerlerin tanınması ve aktarılması ders kitapları aracılığı ile sağlanabilmektedir. Bu durum konu hakkındaki kavramların kazandırılması ve milli birlik beraberlik ruhunun oluşturulması için son derece önemli görülmektedir. Bu değerlerin kazandırılması için en uygun dönemin çocukluk dönemi olduğu düşünülmektedir (Özenç ve Orhan Karsak, 2019).

Yapılan bu çalışmada Hayat Bilgisi ders kitabında çoğunlukla aynı becerilerin öne çıkarıldığı gözlemlenmektedir. Öğretim programında yer alan diğer becerilere de eşit şekilde yer verilmesi sağlanmalı, bu beceriler metinler ve çalışma soruları ile desteklenmelidir.

Çalışmanın bulgularına göre düşünme becerilerinin alt becerileri olan karar verme ile sorun çözme becerilerine metin ve etkinliklerde daha çok yer verilmelidir. Bu beceriler eleştirel düşünme ve yaratıcı düşünme için basamak oluşturmaktadır. Aynı zamanda üretkenliği, özgün ve açık görüşlü olmayı, sorumluluk almayı, tarafsız yaklaşmayı ve bireyin kendisini tanıyarak dönüşümlü düşünme yapmasını desteklemektedir.

Yazarların Katkı Oranı

Yazarın katkı oranı %100 dür.

Çıkar Çatışması

Çalışmada çıkar çatışması oluşturabilecek herhangi bir durum bulunmamaktadır.

Teşekkür ve Açıklama: Bu çalışmanın bir kısmı 14-17 Kasım 2022 tarihlerinde yüz yüze gerçekleştirilen 20. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Sempozyumunda sözlü bildiri olarak sunulmuştur. Bu çalışma süresince desteklerini esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. Hakan Dünder'a teşekkürlerimi sunarım.

Kaynaklar

- Akbaba, B. ve Aksoy, B. (2019). Sosyal bilgilerde beceri eğitimi. B. Aksoy, B. Akbaba, ve B. Kılcan (Ed.). *Sosyal Bilgilerde beceri eğitimi* içinde (ss. x-xii). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Akyol, H. (2021). *Türkçe öğretim yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Arıcı, A. ve Ungan, S. (2011). Çocuk edebiyatı türleri ve çocuk eğitimine katkıları. T. Şimşek (Ed.). *Kuramdan uygulamaya çocuk edebiyatı* içinde (ss. 215-265). Ankara: Grafiker Yayınları.
- Bolat, Y. (2021). *Yaşam becerileri eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2021). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Çelebi, M. (2021). Veri toplama teknikleri. M. Çelebi (Ed.). *Veri toplama yöntemleri* içinde (ss. 158-160). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Demirel, Ö. ve Kıroğlu, K. (2020). Eğitim ve ders kitapları. Ö. Demirel, ve K. Kıroğlu (Ed.). *Ders kitabı incelemesi* içinde, (ss. 5-6). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Dünder, H. (2009). Hayat bilgisi ders kitapları. S. Öğülmüş (Ed.). *Hayat Bilgisi öğretimi ve öğretmen el kitabı* içinde (ss. 498-499). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Erdoğan, E. (2019). Gözlem. B. Aksoy, B. Akbaba ve B. Kılcan (Ed.). *Sosyal Bilgilerde beceri eğitimi* içinde (ss. 199-210). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Kaptan, S. (1995). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. Ankara: Tekışık Web Ofset Yayınları.
- Karabağ, G. ve İnal, S. (2009). Hayat Bilgisinde Beceri Öğretimi. S. Öğülmüş (Ed.). *İlköğretim hayat bilgisi öğretimi ve öğretmen el kitabı* içinde (ss. 365-375). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Karasar, P. D. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemi: kavramlar ilkeler teknikler*. Ankara: Nobel Yayın.
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2008). *Hayat Bilgisi dersi öğretim programı: 3. Sınıflar*. [http://mufredat.meb.gov.tr/ Dosyalar/2018122171428547](http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/2018122171428547) adresinden 20.02.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Narin, D. (2007). *İlköğretim Hayat Bilgisi dersi öğretim programının ve vatandaşlık bilgi beceri ve değerlerin kazandırmasına ilişkin öğretmen görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Organizasyonu, U. B. (2018). *İlk yıllar programı öğrenme ve öğretim*. Cardiff: Uluslararası Bakalorya Organizasyonu.

- Özenç, E. G. ve Orhan Karsak, H. G. (2019). İlkokul birinci ve ikinci sınıf Türkçe ders kitaplarında milli ve kültürel kavramlara yer verilme durumu. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 17(37), 349-379.
- Polat, C. ve Odabaş, H. (2008, Mart). Bilgi toplumunda yaşam boyu öğrenmenin anahtarı: bilgi okuryazarlığı. *Küreselleşme, Demokratikleşme ve Türkiye Uluslararası Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Antalya.
- Şimşek, H. ve Yıldırım, A. (2016). *Sosyal Bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yazıcı, K. (2006). Hikaye edici metinlerin çözümlenmesinde hikayenin yüzü stratejisinin kullanımı. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, XX/2006-Güz, Niğde.

Extended Abstract

Introduction

As time has changed the lives of people, it has also affected the structures of societies. As time changes people's lives, people who have been trying to reach information since the day they existed are now expected to use information actively. This brings the concept of skill to the fore. The transfer of skills to life has been seen as extremely important in recent years. In this research, the distribution of the skills in the texts in the primary school 3rd-grade life science course books according to the text types and units was tried to be determined and the prominent skills were identified. For this purpose, three problem situations are considered. These problems are; “1- How do the text types in the primary school 3rd-grade life science course books differ? 2- Which basic life skills are included in the primary school 3rd grade life science course books? 3- How are basic life skills included in the texts in the primary school 3rd grade life science textbooks?” sorted as. The review was conducted to seek answers to these problem situations.

Method

In this study, a descriptive case study was conducted by determining the skills in the life science course book. Case studies are the method in which all the details that make up a situation are examined in detail and redefinitions are made (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, ve Demirel, 2021). Document analysis method was used in the data collection process. Document analysis method, also known as documentary scanning, is the collection of records reflecting it from existing documents and records (Karasar, 2016). The research source is the 3rd grade life science course book used in classroom teaching between 2022-2023.

Findings

There are 63 subjects in the 3rd grade life science course book used in schools between 2022 and 2023. 38 of them are narrative texts and 25 of them are informative texts. Within the subject headings, 10 poems were included along with narrative and informative texts. All of these poems are given under the same subject in narrative and informative texts.

Among the first skills that stand out in all the texts in the book, recognizing national and cultural values (16), self-protection (7), observation (6), nature conservation (5), space perception (5), obeying the rules (4), use of resources (4), cooperation (3), self-management (2), communication (2), self-knowledge, social participation, problem solving, career awareness, using information and communication technologies, time management, personal care, health protection and balanced nutrition is included once. The skills that stand out according to the units are respectively; life in our school and life in our home unit, recognizing national and cultural values, protecting one's health in the healthy life unit, self-protecting in the safe life unit, and protecting national and cultural values in the life unit in our country.

Conclusion, Discussion and Recommendations

While narrative texts are generally preferred in outcome-oriented texts, certain days and weeks are generally treated as informative texts and poems. It is thought that the reason why more narrative texts are included is related to the fact that this genre is suitable for reaching the main idea, especially in primary school. Stories support children for personality development and language use. Children who establish an emotional relationship with the story heroes can more easily interpret the actions of the individuals. However, stories are also seen as important in conveying social values. Informative texts are mostly preferred for conveying the main ideas and concepts. Because of their structure, informative texts are more difficult to understand. Poems develop children's imaginations and feed

both their thoughts and feelings. For this, it is recommended to be used in primary school books (Akyol, 2021). In relation to all these, the book mostly includes narrative texts, informative texts and poems.

Texts aimed at recognizing national and cultural values, improving self-protection and observation skills were included more than texts containing other skills. In all text types, recognizing national and cultural values is a priority skill, and self-protection, perceiving the place and obeying the rules are among the skills mostly included. Recognition and transfer of national and cultural values can be achieved through course books. This situation is considered extremely important for gaining the concepts on the subject and creating the spirit of national unity and solidarity. It is thought that the most suitable period for the acquisition of these values is childhood (Özenç ve Orhan Karsak, 2019).